

Obsah

Předmluva 7

I

V. Nezval: Už nemám žádné jiné přání 13

K. Biebl: Děti *Nebe peklo ráj* 15

V. Nezval: Čísla *Skleněný havelok* 15

F. Halas: Hádanka první *Ladění* 16

— Hádanka druhá 16

— Hádanka třetí s rozřešením 17

F. Hrubín: Už je podzim *Modré nebe* 17

J. R. Pick: Potíž s autobusem *Jak cestoval Vítek Svítek a*

Honzíček Slámů s Babubabou Amálií do Bububulámu 18

F. Hrubín: Pohádka *Říkejte si se mnou* 18

V. Nezval: Byl jednou jeden král... *Manon Lescaut* 19

F. Hrubín: Kuřátko v obilí 20

J. Seifert: Ukolébavka *Ruce Venušiny* 23

— Maminčino zrcátko *Maminka* 24

F. Halas: Ještě teď *Ladění* 25

V. Holan: Noc s Hamletem 26

V. Nezval: Matka naděje 27

II

J. Seifert: Jestliže luna... 29

J. Seifert: Stokrát nic *Jablko s klína* 31

J. Hora: Okno *Tvůj hlas* 31

— Někde v dálce *Tvůj hlas* 32

J. Deml: Koník *Verše české* 32

J. Seifert: Ruce Venušiny 33

I. Blatný: Začíná se za deštivého večera *Paní Jitřenka* 34

J. Seifert: Ty, lásko, pozdravena buď! *Píseň o Viktorce* 36

F. Šrámek: Splav 38

F. Hrubín: Sluneční les *Nesmírný krásný život* 39

St. K. Nemann: Improvizace *Knihy lesů, vod a strání* 40

— Maková kytice *Knihy lesů, vod a strání* 41

- V. Nezval: Píseň písní *Žena v množném čísle* 42
 I. Diviš: Je tam *Uzlové písmo* 46
 O. Mikulášek: Drama *Ortely a milosti* 46
 F. Halas: Doznání *Tvář* 47
 P. Bezruč: Cigánské děvče *Labutinka* 48
 F. Halas: Déšť v listopadu *Ladění* 48
 A. Sova: Píseň o dobrodružném srdci *Lyrika lásky a života* 49
 V. Dyk: Milá sedmi loupežníků 50
 A. Sova: Kdo vám tak zcuchal tmavé vlasy? *Ještě jednou se vrátíme...* 54
 — Smutná vášeň *Lyrika lásky a života* 55
 M. Kundera: Růže *Monology* 55
 St. K. Neumann: Píseň *Láska* 57
 O. Mikulášek: Rukavička *Ortely a milosti* 58
 A. Sova: Hrdá bolest *Lyrika lásky a života* 61
 K. Toman: Podzim *Torzo života* 62
 — Píseň *Pohádky krve* 62
 F. Šrámek: Příběh *Modrý a rudý* 63
 F. Gellner: Perspektiva *Po nás ať přijde potopa* 64
 F. Šrámek: Před spaním *Života bído, přec tě mám rád* 64
 F. Gellner: Radosti života I
 J. S. Machar: Valčík *Satirikon* II
 — V bezmyšlenkovém hovoru *Satirikon* III
 J. Vojtěch: Svatá Panno, poroduj za nás *Klíšťata na harfě* III
 J. Voskovec — J. Werich: Na Poříčí dítě křičí IV
 F. Gellner: Radosti života 65
 F. Šrámek: Narodil se *Života bído, přec tě mám rád* 66
 F. Gellner: Radosti života 69
 J. S. Machar: Magdaléna 69

III

- J. Hořejší: Básníku, s těmi, jichž svět 73
 P. Bezruč: Já *Slezské písně* 75
 — Škaredý zjev *Slezské písně* 75
 — Kdo na moje místo *Slezské písně* 76
 A. Sova: Kondor *Vybouřené smutky* 77
 J. S. Machar: Vize *Golgotha* 79
 A. Sova: Smetanovo kvarteto „Z mého života“ *Zlomená duše* 80
 K. Hlaváček: Mstivá kantiléna 82
 — Hrál kdosi na hoboj (*Z pozůstalosti*) 83

- O. Březina: Den výroční *Tajemné dálky* 84
 — Mýtus duše *Svítání na západě* 85
 F. X. Šalda: Niké bezkřídlá (*z Šaldova zápisníku*) 89
 V. Dyk: Kupec hrůzy *Noci chiméry* 90
 — Osamělý večer *Lehké a těžké kroky* 93
 — Princezna Lyoleja *Ještě jednou se vrátíme...* 93
 A. Sova: Ještě jednou se vrátíme *Ještě jednou se vrátíme ..* 94
 K. Hlaváček: Svou violu jsem naladil co možno nejlouběji
Pozdě k ránu 95
 V. Dyk: Noci chiméry 96
 J. Deml: V měsíci květnu...? (*Můj očištec*) 99
 K. Toman: Ztroskotání *Torzo života* 100
 F. Gellner: Francesco Farniente (*z pozůstalosti*) 101
 J. Uher: Do Grónska (*z pozůstalosti*) 103
 K. Toman: Tuláci *Sluneční hodiny* 104
 A. Macek: Před krámem lahůdkářovým *Knih o ráji* 105
 J. Mahen: Všední den *Plamínky* 108
 K. Toman: Březen *Měsíce* 109
 — Září *Měsíce* 110
 V. Dyk: Země mluví *Okno* 110
 O. Theer: Sladko je žítí *Všemu navzdory* 112
 J. Hořejší: Monolog bývalého pěšáka *Hudba na náměstí* 112
 J. Čarek: Ve válce padlí *Chudá hodina z Heřmaně* 113
 J. Frič: Vzkříšení Lazarovo *Umělé květiny* 114
 J. Hora: Šetřte láskou *Srdce a vřava světa* 115
 J. Wolker: Zamilovaný *Host do domu* 116
 K. Biebl: Pitevna *Cesta k lidem* 119
 A. M. Píša: Hudba v sadech *Nesrozumitelný svatý* 120
 J. Wolker: Báseň milostná *Těžká hodina* 122
 — V parku před polednem *Host do domu* 122
 J. Hořejší: Hudba na náměstí 123
 J. Hora: Dělnická madona *Pracující den* 124
 J. Wolker: Balada o ženě, bohu a muži (*z pozůstalosti*) 127
 St. K. Neumann: Zlatohlávek na chodníku *Rudé zpěvy* 132
 J. Wolker: Tvář za sklem *Těžká hodina* 134
 K. Biebl: Zlom 135
 St. K. Neumann: Pozdrav *Rudé zpěvy* 136
 J. Hora: Ivan a Lenin *Mít křídla* 137
 K. Toman: Lenin *Stoletý kalendář* 139
 J. Seifert: Lenin *Slavík zpívá špatně* 140
 V. Nezval: Památce Mikuláše Lenina *Pantomima* 143

IV

V. Nezval: Odevzdal jsem svůj lístek ve znamení
revoluce... 145

V. Nezval: Premier plan *Menší růžová zahrada* 147

— Tesknice *Hra v kostky* 149

— Návrat domů *Sbohem a šáteček* 150

J. Seifert: Píseň *Poštovní holub* 152

St. K. Neumann: Cirkus *Nové zpěvy* 152

V. Nezval: Píseň *Hra v kostky* V

J. Seifert: Cirkus *Na vlnách T. S. F.* VI

— Počítadlo *Na vlnách T. S. F.* VII

V. Nezval: Krajina *Blíženci* VIII

J. Voskovec — J. Werich: Balada o džbánu IX

F. Halas: Lyrické smetí *Sepie* XI

V. Nezval: Hašíš *Pět prstů* XII

— Křídlovka *Nové zpěvy* 157

V. Nezval: Edison 160

V. Závada: Panychida 162

V. Nezval: Noci *Básně noci* 166

J. Bednář: Hvězdná tuláctví 167

J. Haussmann: Vznik kapitalismu *Občanská válka* XIII

St. K. Neumann: Čehona XIII

J. Seifert: Slezská píseň *Zpíváno do rotačky* XIV

F. X. Šalda: Košúty *(Z Šaldova zápisníku)* XV

J. Hora: Praha XV

O. Fischer: Šedá všechna teorie XVI

Karel Čapek: XX. století XVI

K. Biebl: Nový Ikaros 170

J. Hořejší: Za Vladimírem Majakovským *Den a noc* 172

F. Halas: Paříži až tě nebude *Sepie* 173

V

F. Halas: Viktoro bláznivá... 175

J. Hora: Struny ve větru 177

F. Halas: Střídání *Ladění* 177

F. Weiner: Staccato *Mnoho nocí* 178

F. Halas: Staré ženy 179

— Hřbitov *Tvář* 184

J. Orten: Bílý obraz *Cesta k mrazu* 184

- J. Voskovec — J. Werich: David a Goliáš XVII
 — Vy nevíte, co je středověk XVIII
 J. Seifert: Česká paní z roku 1936 *Zpíváno do rotačky* XX
 Voskovec — Werich: Když ještě civilizace nebyla XXIV
 — Kat a blázen XXVII
 J. Zahradníček: Užovka *Jeřáby* 185
 F. Branislav: Vrány *Věčná země* 186
 F. Nechvátal: Pastel plný pláče *Magnetová hora* 186
 F. Halas: Podzim *Dokořán* 187
 J. Hora: Máchovská variace 188
 V. Holan: Španělským dělníkům *Kameni, přicházíš...* 188
 F. Halas: Don Quijot bojující *Dokořán* 189
 St. K. Neumann: In memoriam Federico Garcia Lorca
Sonata horizontálního života 189
 O. Fischer: Do dnů nepohody *Poledne* 191
 V. Závada: Cesta pěšky 192
 V. Nezval: Až budeš Prahu v nebezpečí *Praha s prsty deště* 196

VI

- J. Javor: Tolika slovy... 197
 J. Hora: Jan houslista 199
 J. Seifert: Májová krajina *Jaro, sbohem* 199
 V. Nezval: Píseň o vřesu *Pět minut za městem* 201
 J. Seifert: Píseň o rodné zemi *Zhasněte světla* 201
 J. Hora: Zpěv rodné zemi *Domov* 202
 F. Halas: Mobilizace *Torzo naděje* 207
 V. Závada: Cesta na pranýř *Hradní věž* 210
 F. Halas: Zpěv úzkosti *Torzo naděje* 211
 V. Holan: Odpověď Francii 215
 V. Nezval: Historický obraz 216
 F. Halas: Praze *Torzo naděje* 217
 V. Holan: Zpěv tříkrálový 218
 Z. Kriebel: Řezníci ženoucí po mostě *Alarm* 219
 F. Halas: Chvála naší paní *Naše paní Božena Němcová* 220
 Z. Kriebel: Pojem státu při černém klavíru *Alarm* 222
 H. Bonn: Žalm (*z pozůstalosti*) 223
 J. Kainar: Obraz *Osudy* 224
 K. Bednář: Ještě víc krajín *Hladiny tůní* 227
 F. Halas: Přání *Ladění* 228
 J. Daniel: Verše (*z pozůstalosti*) 228

- J. Orten: Sedmá elegie *Elegie* 228
 — Na hranici (*Z pozůstalosti*) 231
 L. Čivrný: Baladické torzo 232
 F. Hrubín: Stalingrad *Chléb s ocelí* 233
 J. Orten: Zcestí 234
 F. Hrubín: Jobova noc 235
 — Noc s Verlainem *Nesmírný krásný život* 238
 J. Orten: Báseň nové slávy *Ohnice* 241
 I. Blatný: Červen *Tento večer* 242
 V. Holan: Rudoarmějci 243
 — Vltava v roce 1946 *Tobě* 245

VII

- F. Halas: Nechci být masem vzduchu okolo... 247
 J. Kolář: Nic bez vznešených slov *Dny v roce* 249
 — Rybník zarputilý a zelený *Dny v roce* 249
 J. Kainar: Stříhali dohola malého chlapečka *Nové mythy* 250
 V. Holan: Vzpomínka Františku Tichému *Ale je hudba* 251
 O. Mikulášek: U soudců růžového *Ortely a milosti* 252
 M. Holub: Vyučování *Slabikář* 254
 — Kaprál, který probodl Archiméda *Achiles a želva* 255
 I. Skála: U Etoile *Zdravím vás, okna* 256
 K. Biebl: Havran *Bez obav* 256
 M. Florian: Chvíle *Závrat* 260
 F. Hrubín: Hirošima 261
 — Proměna 265
 M. Florian: Stěhování klavíru *Stopy* 270
 J. Šotola: Óda na hazard *Svět náš vezdejší* 270
 K. Šiktanc: Dny v týdnu *Nebožka smrt* 273
 — Heinovské noci 275
 O. Mikulášek: Tráva *Divoké kačeny* 279
 — Dělníci vyšli *Pulsy* 281
 M. Holub: Pes v lomu *Jdi a otevři dveře* 283
 J. Šotola: Na smrt Lamarckovu *Hvězda Ypsilon* 285
 J. Skácel: Verše věnované památce Izáka Babela *Hodina mezi psem a vlkem* 288
 V. Holan: Je... *Ale je hudba* 289
 V. Nezval: Moře *Chrpy a města* 290
 F. Hrubín: Zpěv lásky k životu *Můj zpěv* 293
 J. Skácel: Vítr jménem Jaromír *Co zbylo z anděla* 295

- F. Branislav: Večer u studny 296
K. Konrád: Nad jednou divadelní novinkou *Epigramy* XXIX
— Proč Tolstojem *Epigramy* XXIX
Jiří Suchý: Chybí mi ta jistota XXX
M. Macourek: Myšlenka pro kočku *Člověk by nevěřil svým očím* XXXII
Jiří Suchý: Žlutý tulipán XXXV
V. Závada: Hrabovské rybníky *Polní kvítí* 296
V. Nezval: Na břehu řeky Svratky *Chrpy a města* 297
K. Biebl: Kolo *Bez obav* 298
F. Hrubín: Romance pro křídlovku 299
F. Halas: A co básník *A co?* 302

Ediční poznámka 305

O autorech 309

Doslov 347